

Berilgan namunadan bosma O o harfining bosh va kichik ko'inishini avval nuqtalar ustidan so'ng o'zlari yozadilar.

Darslik bilan ishlash: (3 daqiqa)

1. She'rni o'qing. So'zlardan [o]tovushini toping.

4. Rasmga diqqat bilan qarang narsalar orasidan Oo harf shakliga o'xshashlarini aniqlang.

Tinglab tushunish ; (7 daqiqa).

"Oltin tarvuz" audio ertagi tinglanadi. Ertak mazmuni so'raladi.

Daftар bilan ishlsh: (3 daqiqa)

1. O o harf shakliga o'xshash narsa rasmini chizing.

Darsga yakun yasash:

- Qanday tovush bilan tanishdingiz?

- Mashg'ulotda nimalarni eslab qoldingiz?

6-mavzu: [t] tovushi. Tt harfi

Dars maqsadi:

- [t] tovushining talaffuzi va Tt harfining bosma shakli bilan tanishadilar ;
- [t] undosh tovush ekanligini bilib oladilar.
- so'zlardan [t] tovushining o'rnini aniqlashni o'rganadilar;
- so`zni bo`g`inga bo`lib, undagi tovushlar sonini aniqlaydilar;

Tayanch so'zlar: omonim so'zlar, ochiq va yopiq bo`g`in, [t] tovushi,

Didaktik materiallar: ko`k va qizil rangli kichik kvadratlar, rasmlli kartochkalar, Toshkent shahri rasmlari

Darsning borishi:

I.Kirish qismi (5 daqiqa)

Kalendar : O'quvchilardan bugungi kun sanasi so'raladi.

Faollashtirish mashqi:

Darslik 16-17 sahifasi

Birgalikda kuylaymiz mashqi: O'qituvchi har bir qator uchu bittadan notani tanlab, uni ko'rsatma bilan navbat bilan kuylashni so'raydi. Masalan: 1-qatordagilar do, 2-qatordagilar mi, uchinchi qatordagilar re. O'quvchilar bir necha marta kuylaganlaridan keyin endi shu notalarni tezroq kuylash so'raladi.

Asosiy qism (40 daqiqa)

1. Amaliy topshiriq bajarish: (5 daqiqa)

O'qituvchi doskaga ot, it, o't rasmni qo'yadi. O'quvchilardan bu rasmlarni ifodalovchi so'zlarda oxirgi tovushini aniqlashni so'raydi.

Doskadagi rasmlarga diqqat bilan qarang va ularni ifodalovchi so'zlarni oxirgi tovushini aniqlang.

Amaliy topshiriqni muhokama qilish:

- *Rasmlarni qanday so'zlar bilan ifodaladingiz?*
- *Oxirida kelgan tovush qanday tovush ekan?*
- *Shu tovush bilan boshlanadigan so'zlarga misol keltira olasizmi?*

Javoblar xulosalanib, yangi mavzudagi tovush tushuntiriladi

2. Mavzuni tushuntirish: (10 daqiqa)

[t] undosh tovushlar ekanligi, undosh tovush talaffuzda to'siqqa uchrab qisqa aytlishi, unli bilan birga bo'g'in hosil qilishi haqida tushuncha beradi. Undosh tovush ko'k rangda belgilanishini (ko'k kvadrat shaklni ko'rsatiladi) aytadi.

Darslikda berilgan QR kod orqali tovush eshittiriladi.

Tt harfining bosma ko'rinishi bilan tanishtiriladi. Harflarning uch xususiyati: yozilishi, ko'rish mumkinligi va ularni o'qish mumkinligi aytildi. Xulosada harflar o`qilishi, yozilishi va ularni ko'rish mumkinligi; tovushlarni esa eshitish va talaffuz qilinishi aytildi.

O'qituvchi uchun eslatma:

T tovushini talaffuzida lablar biroz ochiq, harakatsiz, tinch holatda bo'ladi, tishlar bir-biriga yaqinlashadi, ammo birikmaydi, T tovushi unli "a", "o", "i", "u" tovushlari bilan birgalikda talaffuz etilganda tilning oldingi kurak qismi yuqorigi tishlarga tiralib turadi.

Darslikda berilgan she'r o'qib beriladi yoki o'qishni biladigan o'quvchilarga o'qitiladi. She'r mazmuni bo'yicha suhbatlashadilar.

- *She'r nima haqida?*
- *Tt harfi qaysi so'zlarda ishtirok etgan?*

O'quvchilarga bo'g'in hosil qilish tartibini darslikdagi topshiriq orqali tushuntiradi. Bola bir joydan ikkinchisiga yetib olguncha, avval [o] tovushi cho'ziq aytilib, so'ng [t] tovushini qo'shib aytildi. Hosil bo'lgan bo'g'in o'qiladi. - **ot** bo'g'ini yopiq bo'g'in ekanligi aytildi.

[t] undoshini samolyotning uchishi kabi tez talaffuz qilinib, unga [o] unlisi qo'shib aytilganda – **to** ochiq bo'g'ini hosil bo'lishi tushuntiriladi.

Darslikda berilgan rasmlar asosida so'zlardagi [t] tovushining o'rnini aniqlash tushuntiriladi:

Tulki - 5ta tovush 1-tovush [t] undosh tovush o'rni ko'k rangda, **Bolta**- 5ta tovush... mashq shunday davom ettiriladi.

Daftар bilan ishlash: (10 daqiqa)

Tt harfi ko'k rangga bo'yaladi.

Toshbaqa so'zining chizmasidan t harfining o'rni aniqlanadi va katak bo'yaladi.

Berilgan namunadan bosma Tt harfining bosh va kichik ko'rinishini avval nuqtalar ustidan so'ng o'zlari yozadilar.

Darslik bilan ishlash: (10 daqiqa)

1. *Topishmoqni o'qib javobini toping.*
2. *Rasmni ifodalovchi so'zlardan [t] tovushining o'rnini toping.*
3. *Rasm asosida chizmasiga mos gap tuzing. Unda Ot-hayvon nomi, ot-harakat yani koptokni ot ikkalasi ham bir xil yoziladi ammo har xil ma'noga ega.*

O'quvchilarning diqqati darslikdagi rasmga qaratiladi va quyidagi savollarni berish tavsiya etiladi.

-Rasmda qaysi shahar tasvirlangan?

-U qanday shahar?

-Siz bu shahar haqida nimalar bilasiz?

Tinglab tushunish: Toshkent haqida berilgan she'r o'qituvchi tomonidan yoki o'qishni biladigan o'quvchi tomonidan o'qib beriladi.

She'r asosida suhbat o'tkaziladi.

She'r nima haqida?

She'rda Toshkent haqida nima deyilgan?

Daftар bilan ishlash: (3 daqiqa)

1. *"Mosini top" o'yini .Unda berilgan rasmlarni ifodalovchi so'zlarni orasidan [t] tovushi bo'lsa shu rasmlarga ko'rsatkich chizing.*

Darsga yakun yasash:

-Qanday tovush bilan tanishdingiz?

-Mashg'ulotda nimalarni eslab qoldingiz?